

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
JOSETTE DEMICOLI**

Seduta tat-23 ta' Mejju, 2013

Citazzjoni Numru. 107/2012

Francis u Marica konjugi Gauci

vs

**PXB Developments Limited u
Anna Vella Nightingale**

Il-Qorti;

Rat ir-rikors guramentat li jaqra hekk:-

Illi permezz ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Vanessa Pool tal-hmistax (15) ta' Marzu tas-sena elfejn u erbgha (2004), hawn anness u markat bhala Dokument A, ir-rikorrenti kieni xraw u akkwistaw minghand is-socjeta' konvenuta PXB developments Limited appartament internament immarkat bin-numru erbgha (4) fil-blokk esternament minghajr numru izda maghruf bhala 'Ta' Keraba Blokk B' fi Triq ta' Kraba, Xewkija, Ghawdex. Dan il-blokk jifforna parti minn kumpless akbar konsistenti

f'sular uniku ta' garaxxijiet fil-livell ta' basement sottostanti l-kumpless kollu u f'zewg blokok kontigwi ghal xulxin sovrapposti l-imsemmija garaxxijiet. Dawn iz-zewg blokok huma maghrufa bhala 'Ta' Keraba Blokk A' u 'Ta' Keraba Blokk B'. 'Ta' Keraba Blokk B' jigi l-blokk fuq il-lemin minn dawn iz-zewg blokok meta l-faccata tal-kumpless tigi osservata mit-triq. Il-kumpless kollu jmiss mil-Lvant ma' beni ta' Angelo Saliba, mit-tramuntana ma' beni ta' Marianna Mercieca u minn nofsinhar in parti ma' beni tal-familja Pace, jew l-aventi kawza taghhom.

Illi skont kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Enzo Dimech tal-hdex (11) ta' Dicembru tas-sena elfejn u disgha (2009), hawn anness u markat bhala Dokument B, il-konvenut PXB Developments Limited ittrasferixxa b'titolu ta' bejgh lill-konvenuta Anna Nightingale l-arja mis-sitta u ghoxrin (26) filata fuq il-livell tat-triq. Din tigi l-arja sovrapposta fuq l-appartament tar-rikorrenti.

Illi kif ser jigi ppruvat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza u abbazi tar-rapporti rilaxxjati mill-Perit Godwin Sultana, hawn annessi u markati bhala Dokumenti C u D u E ir-rikorrenti sofrew u qed isofru danni li jinkludu danni strutturali fil-faccata tal-fond, qsim u xquq fis-soqfa, danni fil-partijiet interni tal-appartament, danni kkawzati minn ingress ta' ilma u kif ukoll danni ohra fil-propjeta' taghhom.

Illi d-danni sofferti mill-appartament tar-rikorrenti huwa kawza diretta jew indiretta ta' nuqqas tal-konvenuti, jew min minnhom;

Illi għandu jirrizulta illi l-konvenuti, jew min minnhom, waqt il-perkors tax-xoghlijiet, ma għalqux l-aperturi esterni sovrastanti ghall-appartament tar-rikorrenti b'rizztat illi dahal u qiegħed jidhol ammont konsiderevoli ta' ilma tax-xita li kien jingema' u għadu qed jingema' ma' l-art tal-proprjeta' tal-konvenuti, jew min minnhom, u qiegħed jipperkola għas-saqaf ta' l-appartament tar-rikorrenti u qiegħed jikkawza danni fl-imsemmi appartament tar-rikorrenti;

Illi waqt li kien qieghed issir ix-xoghol tal-kostruzzjoni ta' l-appartament u l-penthouse tal-konvenuta Nightingale r-rikorrenti sofra wkoll danni fl-ghamara, fit-tankijiet ta' l-ilma kif ukoll fil-water heaters li kienu installati fuq il-bejt;

Illi barra minn hekk is-socjeta' konvenuta PXB Developments Limited naqset li tonora l-obbligi assunti minnha fl-imsemmi kuntratt ta' xiri u bejgh tal-appartament tar-rikorrenti meta naqset *inter alia* li tinstalla u tlesti l-lift fil-blokka msemija sa' l-ahhar ta' Dicembru tas-sena elfejn u erbgha (2004) skond kif pattwit bejn il-partijiet tant illi sal-gurnata tal-lum tali lift għadu m'huwiex lest.

Illi l-istess socjeta' konvenuta naqset ukoll milli tlesti x-xogħlijiet fil-komun bħall-kisi tal-hitan tal-btiehi u/jew xaftijiet kif ukoll tikhil u tibjid tal-appogg tar-rikorrenti li qieghed ukoll jikkawza danni fl-istess appartament;

Illi ghalkemm saru diversi nterpellazzjonijiet kemm permezz ta' ittri ufficjali datati 17 ta' Gunju 2010 u 14 ta' Frar 2012, kif ukoll permezz ta' ittri legali datati 18 ta' Awwissu 2011 u 26 ta' Settembru 2011 hawn annessi u mmarkati bhla Dokumenti F, G, H, I rispettivament, il-konvenuti baqghu nadempjenti;

Illi minn barra l-fatt li hemm il-biza' li l-fond jiggarraf, il-hsarat subiti fil-fond tar-rikorrenti u l-inadempjenzi l-ohra tal-konvenuti, jew min minnhom huwa responsabbi, ikkawzaw, qegħdin jikkawzaw u għad iridu jkomplu jikkawzaw danni lir-rikorrenti;

Għalhekk ir-rikorrenti talbu lil din il-Qorti sabiex:

1) Tiddikjara u tiddeciedi li l-faccata tal-appartament tar-rikorrenti, internament immarkat bin-numru erbgha (4) fil-blokk esternament mingħajr numru izda magħruf bhala "Ta' Keraba Blokk B" fi Triq ta' Kraba, Xewkija, Ghawdex jew partijiet minnu huwa affett minn hsarat;

2) Tiddikjara u tiddeciedi li dawn il-hsarat gew ikkawzati unikament mill-konvenuti, jew min minnhom huwa responsabbi, waqt zvilupp u xogħolijiet ta' kostruzzjoni li saru fuq il-fond sovrastanti ghall-appartament tar-rikorrenti

Kopja Informali ta' Sentenza

u/jew kawza ta' avvenimenti jew cirkostanzi ohra skont ma jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

3) Tiddikjara u tiddeciedi li l-konvenuti, jew min minnhom, humaresponsabbli unikament jew xort'ohra ghall-hsarat li subixxa l-appartament inkwistjoni u għad-danni konsegwenzjali sofferti mir-rikorrenti;

4) Tiddikjara u tiddeciedi li s-socjeta' konvenuta PXB Developments Limited naqset milli tonora l-obbligi naxxenti mill-kuntratt datat hmistax (15) ta' Marzu tassena elfejn u erbgha (2004), u/jew kuntratti jew skritturi ohra, u dan peress li ma tlelew ix-xogħolijiet fil-komun kif kien pattwit fl-istess kuntratt, ma giex installat u kkummissjonat il-lift kif kienu obbligati tagħmel mill-imsemmi kuntratt, u nuqqasijiet ohra skont m'hu ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni ta' din il-kawza;

5) Tordna lill-konvenut PXB Developments Limited sabiex fi zmien qasir u perentorju jlesti [recte: tlesti] l-lift fl-imsemmi blokk, u jesgwixxi x-xogħolijiet skont kif pattwit fl-imsemmi kuntratt;

6) Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti, okkorrendo permezz ta' periti esperti;

7) Tikkundanna lill-konvenuti, jew min minnhom huwa responsabbli ihallas lir-rikorrenti s-somma hekk likwidata bhala danni;

8) Tikkundanna lill-konvenuti jhallsu l-ispejjes rispettivi nkluz dawk tal-ittri legali, ittri gudizzjarji u spejjes ohra inkorsi mir-rikorrenti, flimkien mal-imghax skond il-ligi kontra l-istess konvenuti.

Rat ir-risposta guramentata fejn gie eccepit illi:

a) Illi l-konvenuta Anna Vella Nightingale eccepjet:

(1) Illi t-talbiet attrici huma kompletament u totalment infondati fid-dritt u fil-fatt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kollha kontra l-istess attur;

- (2) Illi preliminarjament, l-esponenti jeccepixxu l-konfuzjoni f'din il-kawza stante li jirrizulta li l-atturi qed jezercitaw zewg tipi ta' azzjonijiet f'kawza wahda; u cjoe' l-azzjoni kuntrattwali fil-konfront tas-socjeta' konvenuta u dik akwiljana ghar-rizarciment ta' danni mhux ikkagunati b'reat fil-konfront ta' l-esponenti, u dan mhux permess fis-sistema guridika ta' pajizzna;
- (3) Illi preliminarjament ukoll, u minghajr pregudizzju ghall-premess, l-azzjoni promossa mill-atturi in kwantu dina tikkoncerna l-eccipjenti hija kolpita bil-preskrizzjoni ta' sentejn a tenur ta' l-artikolu 2153 tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta u ghalhekk ma tista' thalli l-ebda frott;
- (4) Illi fil-mertu, mbagħad, u in ognī kaz minghajr pregudizzju ghall-premess, it-talba attrici hija daqstant iehor infodata, u dana kif sejjer jirrizulta ampjament fil-mori ta' dina l-procedura;
- (5) Illi fl-ahhar lok, u minghajr pregudizzju ghall-premess, it-talbiet attrici fil-konfront ta' l-eccipjenti huma ntempestivi ghall-ahhar stante illi l-atturi ghaddew direttament ghall-procedura odjerha minghajr ma biss indenjaw ruhhom jagħmlu interpellazzjoni; imqar permezz ta' ittra interpellatorja. Fil-fatt dina l-kawza waslet f'idejn l-esponenti bhala sajjetta fil-bnazzi! Dana qed jinghad anke ghall-finijiet ta' spejjeż, kemm ta' dina l-procedura, kif ukoll spejjeż ohra illi l-atturi qed jintentaw jirreklamaw permezz tat-tmien talba tagħhom;
- (6) Illi għal dawn ir-ragunijiet, u għal dawk ir-ragunijiet kollha illi ser jirrizultaw fil-mori ta' dina l-procedura, l-eccipjenti tissottometti illi t-talbiet attrici għandhom jigu michuda bl-ispejjeż kontra l-istess atturi;
- (7) Salv risposti ulterjuri fil-fatt u fid-dritt.

b) Illi s-socjeta' konvenuta rrsipondiet hekk:

- (1) Illi t-talbiet attrici huma kompletament u totalment infondati fid-dritt u fil-fatt u għandhom jigu michuda bl-ispejjez kollha kontra l-istess atturi;
- (2) Illi preliminarjament, l-esponenti teccepixxi l-konfuzjoni f'din il-kawza stante li jirrizulta li l-atturi qed jezercitaw zewg tipi ta' azzjonijiet f'kawza wahda; u cjoe' l-azzjoni kuntrattwali fil-konfront tas-socjeta' konvenuta u dik akwiljana għar-rizarciment ta' danni mhux ikkagunati b'reat fil-konfront tal-konvenuta l-ohra, u dan mhux permess fis-sistema guridika ta' pajjizna;
- (3) Illi preliminarjament ukoll, u minghajr pregudizzju ghall-premess, l-esponenti tissottometti illi l-gudizzju mhux integrū stante illi r-raba' u l-hames talbiet attrici kellhom se mai jsiru minn jew kontra l-amministratur mahtur sabiex jiehu hsieb l-interessi tal-blokka ta' appartamenti in kwestjoni skond ma jiprovvdi l-Att dwar il-Condominia (Kap 398 tal-Ligijiet ta' Malta);
- (4) Illi preliminarjament ukoll, u minghajr pregudizzju ghall-premess; u kemm-il darba d-danni strutturali illi qed jillamenta dwarhom l-attur huma r-rizultat ta' difett mohbi fl-oggett mibjugh, allura l-azzjoni attrici hija kolpita bil-perjodu ta' dekadenza ta' sena mid-data tal-kuntratt jew mid-data ta' meta l-attur sar jaf jew seta' jsir jaf bid-difetti; kif jiprovvdi l-artikolu 1431 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;
- (5) Illi preliminarjament ukoll, l-azzjoni attrici hija kolpita bil-preskrizzjoni ta' hames snin skont l-artikolu 2156(f) tal-Kodici Civili;
- (6) Illi fil-mertu, mbagħad, u in oġni kaz mingħajr pregudizzju ghall-premess, it-talba attrici hija daqstant iehor infodata, u dana kif sejjjer jirrizulta ampjament fil-mori ta' dina l-procedura;
- (7) Illi għal dawn ir-ragunijiet, u għal dawk ir-ragunijiet kollha illi ser jirrizultaw fil-mori ta' dina l-procedura, l-eccipjenti jissottometti illi t-talbiet attrici għandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess attur;

(8) Salvi risposti ulterjuri fil-fatt u fid-dritt.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza nkluz in-noti ta' sottomissjonijiet.

Għar-rigward tan-nota ta' sottomissjonijiet tal-konvenuti, l-attur talab fin-nota ta' sottomissjonijiet li din tigi skartata peress li saret *fuori termine*. Ghalkemm huwa minnu li n-nota giet prezentata fit-2 ta' April 2013 u mhux fl-ahhar ta' Marzu 2013 u suppost kellha tintalab awtorizzazzjoni ghall-prezentata tagħha, madankollu din il-Qorti mhiex tal-fehma peress li mhux fl-ahjar interess tal-amministrazzjoni tal-gustizzja li l-istess nota tigi skartata.

Rat li l-kawza thalliet ghallum għas-sentenza fuq it-tieni eccezzjoni rispettiva tal-konvenuta u tas-socjeta' konvenuta.

Kunsiderazzjonijiet

Illi din is-sentenza se titratta t-tieni eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta u tal-konvenuta l-ohra li huma identici. Permezz ta' dawn l-eccezzjonijiet qiegħed jigi eccepit "*l-konfuzjoni f'din il-kawza stante li jirrizulta li l-attur qed jezercita zewg tipi ta' azzjonijiet f'kawza wahda; u cjoe' l-azzjoni kuntrattwali fil-konfront tas-socjeta' konvenuta u dik akwiljana għar-rizarciment ta' danni mhux ikkagunati b'reat fil-konfront tal-konvenuti l-ohra, u dan mhux permess fis-sistema guridika ta' pajizna*".

Huwa opportun f'dan l-istadju ssir referenza għas-segwenti:

- L-atturi xtraw mingħand is-socjeta' konvenuta PXB Developments Limited l-appartament numru 4 f'Ta' Keraba Blokk B fi Triq Kraba, Xewkija, Ghawdex. Dan permezz tal-kuntratt ippubblikat fil-15 ta' Marzu, 2004.
- Dan il-blokk jifforma parti minn kumpless akbar.

- Permezz ta' kuntratt datat 11 ta' Dicembru 2009, is-socjeta' konvenuta PXB Developments Limited bieghet lill-konvenuta l-arja li tibda mis-26 filata fuq il-livell tat-triq.
- L-atturi jilmentaw li sofrew minn danni strutturali fil-faccata tal-fond, qsim u xquq fis-soqfa tal-appartament, danni fil-partijiet interni ta' l-istess appartament liema danni gew allegatament ikkawzati fost ohrajn minn ingress ta' ilma u danni ohra.
- L-atturi jallegaw li l-konvenuti jew min minnhom ma ghalqux l-aperturi esterni sovrastanti ghall-appartament taghhom b'rizzultat li dahal u qiegħed jidhol ammont konsiderevoli ta' ilma tax-xita.
- L-atturi jallegaw ukoll li waqt li kienet qiegħed isir ix-xogħol ta' kostruzzjoni ta' l-appartament u l-penthouse tal-konvenuta sofrew danni fl-ghamara, fit-tankijiet ta' l-ilma kif ukoll fil-water heaters li kienu nstallati fuq il-bejt.
- Oltre' dan, abbazi tal-kuntratt ta' bejgh u xiri ta' l-appartament tieghu jallega li s-socjeta' konvenuta m'onoratx l-obbligi assunti minnha fosthom l-installazzjoni tal-lift u t-tlestitja ta' xogħliljet fil-komun u b'rizzultat ta' dan in-nuqqas dahal u qiegħed jidhol ammont konsiderevoli ta' ilma fl-appartament tieghu.

Illi kif diga' gie rilevat, il-konvenuti permezz tat-tieni eccezzjoni tagħhom rispettivament qegħdin isostnu li r-rikors guramentat jikkontjeni kumulu ta' azzjonijiet distinti bazati fuq kawzali differenti u li fil-kollettività tagħhom jincidu radikalment fuq is-sustanza ta' l-azzjoni promossa.

Illi mill-premessi u t-talbiet jirrizulta b'mod evidenti li l-atturi qegħdin jipprocedu kontra s-socjeta' konvenuta u kontra l-konvenuta l-ohra abbazi tal-culpa akwiljana u dan in vista ta' l-allegazzjoni tieghu li (i) allegatament il-konvenuta jew min minnhom m'għalqux l-aperturi esterni sovrastanti ghall-appartament tieghu b'rizzultat li dahal u qiegħed jidhol ammont konsiderevoli ta' ilma tax-xita li qiegħed jipperkola għas-saqaf tal-appartament tieghu; u (ii) li sofra danni strutturali meta sar l-izvilupp ta' l-arja fl-appartament u l-

penthouse sovrastanti; (iii) sofrew ukoll allegatament hsara fl-ghamara, tankijiet ta' l-ilma u water heaters.

Min-naha l-ohra abbazi tal-kuntratt li sar bejn l-atturi u s-socjeta' konvenuta, l-atturi qeghdin jallegaw li l-istess socjeta' m'onoratx l-obbligi assunti u ghalhekk jitolbu li tigi ordnata tonora l-istess.

F'dan l-istadju jehtieg li l-qorti tirreferi ghall-gurisprudenza fuq il-materja inkwistjoni. Fis-sentenza fl-ismijiet **Joseph F. Spiteri pro et noe vs Salvatore Guillaumier pro et noe¹** gie ritenut hekk:

“..., infatti hu maghruf li domandi jistghu jigu kumulati biex jigu evitati gudizzji izjed milli hemm bzonno pero’ dejjem kompatibilment mal-ezigenzi tal-kaz u meta dana l-kumulu ma jfissirx trattazzjoni differenti ghaliex ikun hemm dika l-konnessjoni bejn ir-rapporti intercedenti bejn l-attur u diversi konvenuti, derivanti mill-istess titolu u mill-istess oggett tal-kontestazzjoni, li jissuggerixxu t-trattazzjoni unika u kwindi gudizzju uniku; diversament iridu jsiru tant gudizzji kemm ikunu l-konvenuti u t-trattazzjoni ssir separata. Konferma ta’ dan il-principju tinsab fir-regoli li jinformaw l-istitut tal-kjamata in kawza, u cioe’ l-integrita’ tal-gudizzju u l-eliminazzjoni tal-molteplicita’ tal-gudizzji fuq l-istess haga”.

Imbagħad fis-sentenza fl-ismijiet **Anthony Camilleri vs Citadel Insurance plc et²** intqal li gie bosta drabi ritenut mill-Qrati tagħna li biex tigi ffissata l-indoli tal-azzjoni li tigi ezercitata wieħed irid iħares mhux tant lejn il-kliem imma lejn dak li sostanzjalment ikun gie mitlub fic-citazzjoni, jigifieri l-fondament u l-oggett tal-pretensjoni fiha dedotta³.

F'din is-sentenza appena citata intqal ukoll is-segwenti:

“Il-kumulu ta’ azzjonijiet f’gudizzju wieħed huwa possibili kontra pluralita’ ta’ konvenuti. Id-diffikolta’ pero’ qegħda

¹ Per Imħallef Joseph Henry Xuereb deciza fil-25 ta’ Frar 1964

² Cit Nru: 556/04GV deciza fil-25 ta’ Frar 2005

³ Ara Kolleż Vol XXXVII pII p776 u Vol XLV pII p652; Vol XI p401, Vol X p926.

filli jigu stabiliti l-kondizzjonijiet li fihom il-gudizzju m'ghandux jigi ammess. Ovvjament l-attur jista', kontra l-istess konvenut jitlob fl-istess kawza l-adempiment ta' diversi obbligazzjonijiet, anke naxxenti minn kawzi jew titoli distinti per ezempju li jitlob il-hlas ta' diversi somom dovuti ghal ragunijiet diversi (Art. 759 Kap 12).

M'ghandhux ikun permess pero' li fl-istess citazzjoni l-attur iressaq diversi azzjonijiet kontra diversi konvenuti, jekk ma jkunux konnessi ghal kollox bejnithom. Il-Qrati Taljani irritenew illi biex jistghu jigu kumulati fl-istess gudizzju azzjonijiet ezercitati kontra diversi konvenuti hu almenu necessarju illi bejn id-diversi domandi jkun hemm konnessjoni. In generali imbagħad "e' diferito al prudente arbitrio del magistrato di riconoscere se e quando la collettività possa essere autorizzata per l'economia dei giudizi senza pregiudizio dei diritti a ciascuno dei litiganti spettanti" (Coen Citazione Materie Civile para 897-907)".

Fis-sentenza fl-ismijiet **Anthony Saliba vs Carmelo Saliba et⁴** saret referenza għad-decizjoni mogħtija mill-Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet **Mary Bezzina et vs Joseph Vella et⁵** liema sentenza kienet sostniet:

*"F'dan ir-rigward jista' bla diffikolta' jingħad illi l-atti kienu ntizi biex tkun tista' tiġi sewwa epurata u deciza din it-talba principali ta' l-atturi. Kien hemm konnessjoni cara u netta bejn id-diversi talbiet tagħhom b'dan li, ghalkemm kull wahda mit-talbiet kienet indikattiva ta' azzjoni li setghet ukoll tigi proposta wahedha, l-atturi ghazlu li jipproponuhom flimkien ghax kellhom finalita' wahda. **'Ha luogo il cumolo delle azioni quando piu' azioni aventi ciascuna vita propria e indipendente si sperimentano tutte nel medesimo giudizio senza che' l'ezercizio nell'una impedisca in tutto o in parte l'ezercizio dell'altra. L'attore puo' di regola cumulare tutte le azioni che gli spettano contro lo stesso convenuto sebbene dipendano da titoli diversi.**' (Joseph Borg et vs Emanuel Bonello, deciza mill-Prim'Awla fid-29 ta'*

---

⁴ Rik Nru: 43/09PC deciza fis-16 ta' Novembru 2011

⁵ Deciza fid-29 ta' Ottubru, 1999

Jannar 1999, li ccitat il Nuovo Digesto Italiano, Concorso di Azioni).

Ebda ligi ma tiprojebixxi l-kumulu ta' azzjonijiet, accettat anke mid-duttrina, barra minn xi kazi fejn hemm dispozizzjonijiet espressi u kuntrarji, dak per exemplu li ma tistax tezercita l-azzjoni petitorja u possessorja flimkien, meta l-ezercizzu ta' wahda jeskludi l-ezercizzu ta' l-oħra. (Vol. XXIX P. 1. p. 1087).

Ma kellux allura jkun hemm ostakolu għall-atturi li jipprocedu b'att ta' citazzjoni wahda li tkun tikkontjeni kumulu ta' azzjonijiet sakemm jigi sodisfacientement pruvat lill-Qorti li tali procedura kienet utili ghall-ekonomija tal-gudizzju, li kienet tassigura li l-persuni kollha interessati jkunu partijiet, taht vesti jew ohra, fil-gudizzju, u li ma jkunx hemm pregudizzju ghall-konvenuti kjamat biex jirrispondu t-talbiet ta' l-atturi. **"La cumulazione delle citazioni era permessa e frequentemente praticata sotto la giurisprudenza anteriore. E' cosa in se ragionevole, conducente ad economia di tempo e di spese e non pregiudizievole al convenuto ne punto irriconciliabile con la legge attuale."** (Cremona, Commentario sul Codice di Procedura, p. 847)."

Fl-ahharnett referenza ssir għas-sentenza fl-ismijiet Flavia Cassar et vs Carmelo Muscat et⁶ fejn intqal :

"13. Hawnhekk non si tratta ta' semplici imprecizioni fil-forma tac-citazzjoni izda si tratta minn kumulu ta' azzjonijiet distinti bazati fuq kawzalijiet kontradittorji li jincidu radikalment fuq is-sustanza tal-azzjoni u jmorru 'l-hinn mis-sempliċi difett ta' forma.

14. Din il-Qorti taqbel mat-tendenza l-aktar recenti tal-gurisprudenza kontra l-formalizmu esagerat izda fl-istess hin anqas tista' din il-Qorti tippermetti permessivizmu

---

⁶ Appell Civ Nru: 99/1993/2 deciz fl-14 ta' Novembru, 2011

esagerat⁷ b'mod partikolari fejn dan ikun ippregudika lill-parti avversarja.

15. *L-eccezzjoni ta' nullità li ntlaqghet mill-ewwel qorti hija dik taht l-art. 789(1)(c) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili – "jekk fl-att ikun hemm vjolazzjoni tal-forma mehtiega mil-ligi, ukoll jekk mhux taht piena ta' nullità" – izda dik l-eccezzjoni għandha tintlaqa' biss "kemm-il darba dik il-vjolazzjoni tkun giebet, lill-parti li titlob in-nullità, pregudizzju illi ma jistax jissewwa xort'oħra hliet billi l-att jigi annullat".*

16. *Il-Qorti hi tal-fehma, kif gia` inghad, li f'dan il-kaz kien hemm difett fil-forma tac-citazzjoni li toltrepassa l-limitu ta' mera formalita' u anzi tolqot is-sustanza stess tal-azzjoni ezercitata mill-atturi b'tali mod li kienet ta' pregudizzju ghall-konvenuti li, kif kellhom dritt jistennnew, ma tqegħdux f'pozizzjoni li jkunu jistgħu jiddefdu ruħhom adegwatament kontra l-azzjoni tal-atturi. Il-Qorti hi tal-fehma wkoll li n-nuqqas sostanzjali fic-citazzjoni ma setax jigi rimedjat taht xi dispozizzjoni ohra tal-ligi mingħajr ma necessarjament tinbidel is-sustanza tal-azzjoni b'mod partikolari f'sitwazzjoni bhal fil-kaz ta' llum fejn hemm konfuzjoni ta' tlett azzjonijiet kontraddittorji f'daqqa."*

Recentement inghatat sentenza fl-ismijiet **Carmena Muscat vs Frank Said et⁸**. F'dik il-kawza l-qorti kellha quddiemha rikors guramentat li kellew kawzali dwar vizzju tal-kunsens minhabba zball, qerq, vjolenza kif ukoll dik ta' simulazzjoni li evidentement huma inkonciljabblu ma' xulxin. L-istess jingħad fir-rigwrad tal-kawzali ta' kawza falsa mal-kawzali ta' qerq u vjolenza. F'dik il-kawza wara li l-qorti kienet ikkwotat l-artikolu 789 tal-Kap 12 liema artikolu jipprovd dwar nuliita' ta' rikors ghaddiet ukoll biex tirreferi għal proviso li jipprovd li "Izda dik l-eccezzjoni ta' nullità kif mahsuba fil-parografi (a), (c) u (d) ma tkunx tista' tingħata jekk dak in-nuqqas jew vjolazzjoni jkunu jistgħu jissewwew taht kull disposizzjoni ohra tal-ligi."

⁷ Francis T. Gera noe v Ed. Camilleri et, Appell Sede Inferjuri, 14/2/1973, Vol. XXXII.i.712

⁸ Rik Nru: 739/2006AE mogħtija fl-14 ta' Dicembru, 2012

Dik il-qorti tat l-opportunita' lill-attrici tirregola ruhha dwar fuq liema talba kienet se tinsisti billi inghatat l-opportunita' li fir-rigward tal-ewwel tliet talbiet tirrinunzja ghal dawk irragunijiet u t-talbiet li huma inkonciljablli ma' xulxin⁹.

Din il-qorti kif presjeduta taqbel mal-linja adottata f'din issentenza. Dan in vista tal-principju li l-atti kemm jista' jkun għandhom jigu salvati; kif ukoll ghaliex il-ligi nnifisha tiprovali meta l-eccezzjoni ta' nullita' tista' tingħata. Jigi nnutat ukoll li kif gie redatt ir-rikors guramentat dan jista' jsir

Tornando ghall-kaz in dizamina din il-qorti mhix qegħda tirraviza l-ebda nullita' kif eccepit. M'hemm l-ebda kawzali u talbiet kontradittorji. Fi kwalunkwe kaz kif fuq spjegat issanzjoni estrema għandha tigi applikata biss meta jkun hemm tali kontradittorjeta' u mhux per se' ghax ikun hemm xi kumulu ta' azzjonijiet.

Infatti t-tliet kundizzjonijiet msemmija mill-Qorti ta' I-Appell fil-kawza **Mary Bezzina et vs Joseph Vella et** jinsabu sodisfatti ossija li:

- tali procedura kienet utili ghall-ekonomija tal-gudizzju: m'hemmx dubju li l-attur seta' jiprocedi b'zewg kawzi separati. Dan kien ikun ifisser aktar hela hin u spejjeż mhux biss għalih izda fl-ahhar mill-ahhar jekk it-talbiet tieghu jintlaqghu ghall-parti telliefa.

Infatti ghalkemm l-azzjonijiet setghu jigu stitwiti separatament jirrizulta li l-ghan ewlieni ta' l-azzjoni attrici huwa li tigi ezaminata l-allegazzjoni li bl-agir tas-socjeta' konvenuta jew il-konvenuta l-ohra l-appartament ta' l-atturi sofra danni. M'hemmx xejn kunfliggenti kif giet impustata l-azzjoni attrici.

---

⁹ Artikolu 906 jagħti lill-attur il-jedd li jirrinunzja ghall-atti li jkun ipprezenta. Provvediment li implicitment jinkludi l-jedd li jirrinunzja ghall-parti mit-talbiet u ragunijiet.

Kopja Informali ta' Sentenza

- Tassigura li l-persuni kollha nteressati jkunu partijiet, taht vesti jew ohra, fil-gudizzju - l-atturi jallegaw li d-danni strutturali gie kkawzat mill-konvenuti jew min minnhom, filwaqt li jallegaw li s-socjeta' konvenuta m'onoratx l-obbligi kuntrattwali tagħha.
- Ebda pregudizzju soffert mill-konvenuti (dan ukoll jinkwadra taht is-sub-artikolu 789(1) (c) tal-kap 12) – ma jirrizultax li l-konvenuti sofrej xi pregudizzju bil-mod kif giet intavolata l-kawza. Mad-daqqa t'ghajn ta' kif giet intavolata r-risposta guramentata huwa altru milli ovvju li l-konvenuti kollha fehmu l-azzjonijiet x'inhuma u ddefendew ruhhom minghajr ebda diffikulta'. Il-mod kif inhum redatti t-talbiet, fl-eventwalita' li l-pretensjonijiet attrici jigu ppruvati, mhux se jkun difficli għal din il-qorti sabiex jekk ikun il-kaz tiddistingwi bejn ir-responsabilita' tal-konvenuti jew min minnhom. Lanqas il-fatt li hemm talbiet li huma diretti biss fil-konfront tas-socjeta' konvenuta biss m'huma ta' pregudizzju ghaliex dan il-fatt jittieħed kont tieghu fl-apporzjonament ta' l-ispejjez.

Għal dawn il-motivi din il-qorti tichad it-tieni eccezzjoni tas-socjeta' konvenuta u t-tieni eccezzjoni tal-konvenuta l-ohra, bl-ispejjez a karigu ta' l-istess konvenuti.

Tordna l-prosegwiment tal-kawza.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----